

Sygn. akt I ACa 68/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 marca 2015 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Aleksandra Marszałek

Sędziowie: SSA Małgorzata Lamparska

SSO del. Grzegorz Karaś (spr.)

Protokolant: Katarzyna Rzepecka

po rozpoznaniu w dniu 18 marca 2015 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa (...) sp. z o.o. we W.

przeciwko (...) **Publicznemu Szpitalowi (...) we W.**

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 29 września 2014 r. sygn. akt I C 598/14

1. zmienia zaskarżony wyrok w punktach II i III ten sposób, że zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej dalszą kwotę 104.610,98 zł (sto cztery tysiące sześćset dziesięć 98/100 złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 13 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty oraz odsetki ustawowe liczone od kwoty 859,68 zł od dnia 13 grudnia 2013 r. do dnia 30 grudnia 2013 r. oraz zasądzoną od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę kosztów procesu podwyższa do 34.086 zł;

2. zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 7.931 zł kosztów postępowania apelacyjnego.

UZASADNIENIE

Nakazem zapłaty z dnia 21 stycznia 2014 r. wydanym w postępowaniu upominawczym (I Nc 989/13) Sąd Okręgowy uwzględnił w całości powództwo wniesione przez powoda (...) sp. z o.o. we W. przeciwko pozwanemu (...) Publicznemu Szpitalowi (...) we W., zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 537.367,60 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 13 grudnia 2013 r. oraz kosztami procesu.

Od nakazu tego pozwany złożył sprzeciw wnosząc o oddalenie powództwa w jedynie co do roszczenia głównego w kwocie 859,68 zł (zapłaconej po złożeniu pozwu a przed wydaniem nakazu zapłaty), co do roszczenia w zakresie odsetek w wysokości 28.645,90 zł oraz wniósł o rozłożenie pozostałej części należności głównej na 10 rat. Pozwany nie zaprzeczył istnienia pozostałej należności wobec powoda objętej pozwem i ujętej w zestawieniu faktur dołączonym do pozwu.

W sprzeciwie do nakazu zapłaty pozwany z dochodzonej pozwem kwoty należności głównej 508.721,70 zł zakwestionował jedynie należność z jednej faktury na kwotę 859,68 zł, która została zapłacona przed wydaniem

nakazu zapłaty. Pozwany ani w sprzeciwie do nakazu zapłaty ani w dalszym toku procesu nie kwestionował istnienia ani wysokości pozostałej należności głównej dochodzonej pozwem, wnosząc jedynie o rozłożenie jej na 10 rat.

Wyrokiem z dnia 29 września 2014 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu zasądził od (...) Publicznego Szpitala (...) we W. na rzecz (...) sp. z o.o. we W. kwotę 431.896,94 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 13 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty; oddalił powództwo w pozostałym zakresie; zasądził od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 25.825,40 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania; oddalił wniosek strony pozwanej o rozłożenie na raty zasądzonego świadczenia.

Orzeczenie to Sąd Okręgowy wydał w oparciu o następujący stan faktyczny.

W dniu 6 maja 2013 r. strony zawarły umowę nr (...) dotyczącą dostawy produktów farmaceutycznych według pakietów 1-38, która miała obowiązywać do 5 maja 2014 r.

Strony ustaliły termin płatności za zrealizowanie przedmiotu umowy, przelewem na rachunek bankowy strony powodowej, w terminie 90 dni po wykonaniu każdej sukcesywnej dostawy, termin wymagalności miał być liczony od daty doręczenia przez stronę powodową wszystkich dokumentów rozliczeniowych stronie pozwanej, tj. prawidłowo wystawionej faktury oraz kopii zamówienia podpisanego przez kierownika apteki. Przez wykonanie umowy strony postanowiły uznać dostarczenie przedmiotu zamówienia i dostarczenie prawidłowo wystawionej faktury VAT wraz z załączoną kopią zamówienia. Za wykonanie świadczenia niepieniężnego strony uznały dostarczenie przedmiotu zamówienia wraz z kopią pisemnego zamówienia oraz umieszczenie na fakturze informacji o numerze umowy.

Powód dokonywał sprzedaży i dostarczał pozwanemu materiały medyczne każdorazowo na zamówienie złożone przez upoważnionego przez pozwanego kierownika apteki. Po otrzymaniu zamówienia powód dostarczał towar, fakturę za dostarczony towar wraz z opisem, a pracownik pozwanego kwitował odbiór towaru i faktury pisemnym oświadczeniem. Za dostarczone zgodnie z zamówieniami materiały medyczne powód obciążył pozwanego fakturami VAT:

1. nr (...) na kwotę 29.700,60 zł brutto, która została dostarczona pozwanemu wraz z zamówionym towarem w dniu 15 maja 2013 r., pracownik apteki szpitalnej w dniu 16 maja 2013 r. potwierdził dostarczenie towaru zgodnie z zamówieniem nr (...) i fakturą,
2. nr (...) na kwotę 3.059,64 zł brutto, która została dostarczona pozwanemu wraz z zamówionym towarem w dniu 15 maja 2013 r., pracownik apteki szpitalnej w dniu 16 maja 2013 r. potwierdził dostarczenie towaru zgodnie z zamówieniem (...) i fakturą,
3. (...) na kwotę 13.975,20 zł brutto, skorygowaną korektą faktury VAT nr (...) do kwoty 3.894,91 zł. Pismem z dnia 16 maja 2013 r. pracownik apteki szpitalnej potwierdził dostarczenie towaru zgodnie z fakturą z dnia 15 maja 2013 r.
4. (...) na kwotę 29.700,60 zł brutto, która została dostarczona pozwanemu wraz z zamówionym towarem w dniu 16 maja 2013 r., pracownik apteki szpitalnej w dniu 17 maja 2013 r. potwierdził dostarczenie towaru zgodnie z zamówieniem nr (...) i fakturą,
5. nr (...) na kwotę 420,10 zł brutto, która została dostarczona pozwanemu wraz z zamówionym towarem w dniu 16 maja 2013 r., pracownik apteki szpitalnej w dniu 17 maja 2013 r. potwierdził dostarczenie towaru zgodnie z zamówieniem nr (...) i fakturą,
6. nr (...) na kwotę 59.401,20 zł brutto, która została dostarczona pozwanemu wraz z zamówionym towarem w dniu 17 maja 2013 r., pracownik apteki szpitalnej w dniu 20 maja 2013 r. potwierdził dostarczenie towaru zgodnie z zamówieniem nr (...) i fakturą,

7. nr (...) na kwotę 59.401,20 zł brutto, która została dostarczona pozwanemu wraz z zamówionym towarem w dniu 20 maja 2013 r., pracownik apteki szpitalnej w dniu 21 maja 2013 r. potwierdził dostarczenie towaru zgodnie z zamówieniem nr (...) i fakturą,

8. nr (...) na kwotę 59.401,20 zł brutto, która została dostarczona pozwanemu wraz z zamówionym towarem w dniu 17 maja 2013 r., pracownik apteki szpitalnej w dniu 20 maja 2013 r. potwierdził dostarczenie towaru zgodnie z zamówieniem nr (...) i fakturą,

W dniu 31 stycznia 2013 r. strony zawarły umowę nr (...) dotyczącą dostawy produktów farmaceutycznych w pakietach 1-7, która miała obowiązywać do 30 kwietnia 2013 r. Strony ustaliły termin płatności za zrealizowanie przedmiotu umowy, przelewem na rachunek bankowy strony powodowej, w terminie 60 dni po wykonaniu każdej sukcesywnej dostawy, termin wymagalności miał być liczony od daty doręczenia przez stronę powodową wszystkich dokumentów rozliczeniowych stronie pozwanej, tj. prawidłowo wystawionej faktury oraz kopii zamówienia podpisanego przez kierownika Apteki. Przez wykonanie umowy strony postanowiły uznać dostarczenie przedmiotu zamówienia i dostarczenie prawidłowo wystawionej faktury VAT wraz z załączoną kopią zamówienia. Za wykonanie świadczenia niepieniężnego strony uznały dostarczenie przedmiotu zamówienia wraz z kopią pisemnego zamówienia oraz umieszczenie na fakturze informacji o numerze umowy.

Powód dostarczał na podstawie umowy materiały medyczne każdorazowo na zamówienie złożone przez upoważnionego przez pozwanego kierownika apteki. Po otrzymaniu zamówienia powód dostarczał towar, fakturę za dostarczony towar wraz z opisem, a pracownik pozwanego kwitował odbiór towaru i faktury pisemnym oświadczeniem. Za dostarczone zgodnie z zamówieniami materiały medyczne powód obciążył pozwanego fakturami VAT:

1. nr (...) na kwotę 295,99 zł brutto, która została dostarczona pozwanemu wraz z zamówionym towarem w dniu 2 kwietnia 2013 r., pracownik apteki szpitalnej w dniu 3 kwietnia 2013 r. potwierdził dostarczenie towaru zgodnie z zamówieniem nr (...) i fakturą,

2. nr (...) na kwotę 11.295,99 zł brutto, która została dostarczona pozwanemu wraz z zamówionym towarem w dniu 5 kwietnia 2013 r., pracownik apteki szpitalnej w dniu 5 kwietnia 2013 r. potwierdził dostarczenie towaru zgodnie z zamówieniem nr (...) i fakturą,

3. nr (...) na kwotę 22.591,98 zł brutto, która została dostarczona pozwanemu wraz z zamówionym towarem w dniu 16 kwietnia 2013 r., pracownik apteki szpitalnej w dniu 17 kwietnia 2013 r. potwierdził dostarczenie towaru zgodnie z zamówieniem nr (...) i fakturą,

4. nr (...) na kwotę 1.836 zł brutto, która została dostarczona pozwanemu wraz z zamówionym towarem w dniu 19 kwietnia 2013 r., pracownik apteki szpitalnej w dniu 19 kwietnia 2013 r. potwierdził dostarczenie towaru zgodnie z zamówieniem nr (...) i fakturą,

5. nr (...) na kwotę 13.131,99 zł brutto, która została dostarczona pozwanemu wraz z zamówionym towarem w dniu 22 kwietnia 2013 r., pracownik apteki szpitalnej w dniu 23 kwietnia 2013 r. potwierdził dostarczenie towaru zgodnie z zamówieniem nr (...) i fakturą,

6. nr (...) na kwotę 22.591,98 zł brutto, która została dostarczona pozwanemu wraz z zamówionym towarem w dniu 25 kwietnia 2013 r., pracownik apteki szpitalnej w dniu 26 kwietnia 2013 r. potwierdził dostarczenie towaru zgodnie z zamówieniem nr (...) i fakturą,

7. nr (...) na kwotę 22.591,98 zł brutto, która została dostarczona pozwanemu wraz z zamówionym towarem w dniu 26 kwietnia 2013 r., pracownik apteki szpitalnej w dniu 29 kwietnia 2013 r. potwierdził dostarczenie towaru zgodnie z zamówieniem nr (...) i fakturą,

W dniu 31 stycznia 2013 r. strony zawarły umowę nr (...) dotyczącą dostawy produktów farmaceutycznych w pakietach 1-2, która miała obowiązywać do 30 kwietnia 2013 r. Strony ustaliły termin płatności za zrealizowanie przedmiotu umowy, przelewem na rachunek bankowy strony powodowej, w terminie 60 dni po wykonaniu każdej sukcesywnej dostawy, przy czym termin wymagalności miał być liczony od daty doręczenia przez stronę powodową wszystkich dokumentów rozliczeniowych stronie pozwanej, tj. prawidłowo wystawionej faktury oraz kopii zamówienia podpisanego przez kierownika apteki.

Przez prawidłowo wystawioną fakturę VAT strony uznały fakturę wystawioną zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zawierającą informację o numerze umowy. Przez wykonanie umowy strony uznały dostarczenie przedmiotu zamówienia i dostarczenie prawidłowo wystawionej faktury VAT wraz z załączoną kopią zamówienia. Za wykonanie świadczenia niepieniężnego strony uznały dostarczenie przedmiotu zamówienia wraz z kopią pisemnego zamówienia oraz umieszczenie na fakturze informacji o numerze umowy.

Powód dostarczał na podstawie umowy materiały medyczne każdorazowo na zamówienie złożone przez upoważnionego przez pozwanego kierownika apteki. Po otrzymaniu zamówienia powód dostarczał towar, fakturę za dostarczony towar wraz z opisem, a pracownik pozwanego kwitował odbiór towaru i faktury pisemnym oświadczeniem. Za dostarczone zgodnie z zamówieniami materiały medyczne powód obciążył pozwanego fakturami VAT:

1. nr (...) na kwotę 74.251,50 zł brutto, która została dostarczona pozwanemu wraz z zamówionym towarem w dniu 4 kwietnia 2013 r., pracownik apteki szpitalnej w dniu 5 kwietnia 2013 r. potwierdził dostarczenie towaru zgodnie z zamówieniem nr (...) i fakturą,
2. nr (...) na kwotę 44.550,90 zł brutto, która została dostarczona pozwanemu wraz z zamówionym towarem w dniu 23 kwietnia 2013 r., pracownik apteki szpitalnej w dniu 24 kwietnia 2013 r. potwierdził dostarczenie towaru zgodnie z zamówieniem nr (...) i fakturą,
3. nr (...) na kwotę 44.550,90 zł brutto, która została dostarczona pozwanemu wraz z zamówionym towarem w dniu 23 kwietnia 2013 r., pracownik apteki szpitalnej w dniu 24 kwietnia 2013 r. potwierdził dostarczenie towaru zgodnie z zamówieniem nr (...) i fakturą,

Ponadto powód realizował dostawy materiałów medycznych na podstawie umowy nr (...). Dostawa sprzedawanych przez powoda pozwanemu materiałów medycznych była realizowana na podstawie pisemnego zamówienia podpisanego przez kierownika apteki strony pozwanej, towar był dostarczany wraz z fakturą a dostawa towaru i odbiór faktury były potwierdzane pisemnie przez pracownik apteki szpitalnej. W ramach tej umowy zrealizowana została sprzedaż następujących materiałów medycznych.

1. Za dostawę towaru zgodnie z zamówieniem nr 311 z dnia 1 marca 2013 r. w, w ramach realizacji umowy nr (...), dniu 4 marca 2013 r. strona powodowa wystawiła fakturę VAT nr (...) na kwotę 81.614,40 zł brutto. Kopia zamówienia została podpisana przez kierownika apteki strony pozwanej. Pismem z dnia 5 marca 2013 r. pracownik apteki szpitalnej potwierdził dostarczenie faktury i towaru zgodnie z zamówieniem.
2. Za dostawę towaru zgodnie z zamówieniem nr (...) z dnia 4 marca 2013 r., w ramach realizacji umowy nr (...), w dniu 4 marca 2013 r. strona powodowa wystawiła fakturę VAT nr (...) na kwotę 644,76 zł brutto. Kopia zamówienia została podpisana przez kierownika apteki strony pozwanej. Pismem z dnia 5 marca 2013 r. pracownik apteki szpitalnej potwierdził dostarczenie faktury i towaru zgodnie z zamówieniem.
3. Za dostawę towaru zgodnie z zamówieniem nr (...) z dnia 6 marca 2013 r., w ramach realizacji umowy nr (...), w dniu 6 marca 2013 r. strona powodowa wystawiła fakturę VAT nr (...) na kwotę 225,67 zł brutto. Kopia zamówienia została podpisana przez kierownika apteki strony pozwanej. Pismem z dnia 7 marca 2013 r. pracownik apteki szpitalnej potwierdził dostarczenie faktury i towaru zgodnie z zamówieniem.

4. Za dostawę towaru zgodnie z zamówieniem nr (...) z dnia 7 marca 2013 r., w ramach realizacji umowy nr (...), w dniu 8 marca 2013 r. strona powodowa wystawiła fakturę VAT nr (...) na kwotę 859,68 zł brutto. Kopia zamówienia została podpisana przez kierownika apteki strony pozwanej. Pismem z dnia 11 marca 2013 r. pracownik apteki szpitalnej potwierdził dostarczenie faktury i towaru zgodnie z zamówieniem.

5. Za dostawę towaru zgodnie z zamówieniem nr (...) z dnia 14 marca 2013 r. w ramach realizacji umowy nr (...), w dniu 14 marca 2013 r. strona powodowa wystawiła fakturę VAT nr (...) opiewającą na kwotę 11.295,99 zł brutto. Kopia zamówienia została podpisana przez kierownika Apteki strony pozwanej. Pismem z dnia 15 marca 2013 r. pracownik apteki szpitalnej potwierdził dostarczenie towaru zgodnie z zamówieniem.

6. Za dostawę towaru zgodnie z zamówieniem nr (...) z dnia 20 marca 2013 r., w ramach realizacji umowy nr (...), w dniu 20 marca 2013 r. strona powodowa wystawiła fakturę VAT nr (...) na kwotę 1.350 zł brutto. Kopia zamówienia została podpisana przez kierownika apteki strony pozwanej. Pismem z dnia 21 marca 2013 r. pracownik apteki szpitalnej potwierdził dostarczenie faktury i towaru zgodnie z zamówieniem.

7. Za dostawę towaru zgodnie z zamówieniem nr (...) z dnia 22 marca 2013 r. w ramach realizacji umowy nr (...), w dniu 22 marca 2013 r. strona powodowa wystawiła fakturę VAT nr (...) na kwotę 450 zł brutto, skorygowaną następnie do kwoty 486 zł. Kopia zamówienia została podpisana przez kierownika apteki strony pozwanej. Pismem z dnia 25 marca 2013 r. pracownik apteki szpitalnej potwierdził dostarczenie faktury i towaru zgodnie z zamówieniem.

8. Za dostawę towaru zgodnie z zamówieniem nr (...) z dnia 29 marca 2013 r. w ramach realizacji umowy nr (...), w dniu 29 marca 2013 r. strona powodowa wystawiła fakturę VAT nr (...) na kwotę 973,30 zł brutto. Kopia zamówienia została podpisana przez kierownika apteki strony pozwanej. Pismem z dnia 2 kwietnia 2013 r. pracownik apteki szpitalnej potwierdził dostarczenie faktury i towaru zgodnie z zamówieniem.

9. Za dostawę towaru zgodnie z zamówieniem nr (...) z dnia 29 marca 2013 r. w ramach realizacji umowy nr (...), w dniu 29 marca 2013 r. strona powodowa wystawiła fakturę VAT nr (...) na kwotę 1555,43 zł brutto. Kopia zamówienia została podpisana przez kierownika apteki strony pozwanej. Pismem z dnia 2 kwietnia 2013 r. pracownik apteki szpitalnej potwierdził dostarczenie faktury i towaru zgodnie z zamówieniem.

Pismem z dnia 3 grudnia 2013 r. strona powodowa wezwała stronę pozwaną do zapłaty kwoty 508.721,70 zł wraz z odsetkami należnymi do dnia zapłaty, w terminie do 10 grudnia 2013 r.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części. Sąd przyjął, że świadczenie strony pozwanej, którego spełnienia strona powodowa dochodzi w postępowaniu, stanowi zapłatę za produkty farmaceutyczne dostarczane stronie pozwanej przez stronę powodową zgodnie z umowami:

- z dnia 6 maja 2013 r. nr DZP/ (...) /14- (...),
- z dnia 31 stycznia 2013 r. nr DZP/RI/4- (...)
- z dnia 31 stycznia 2013 r. DZP/RI/3- (...),

a także częściowo odsetki za nieterminowe spełnienie świadczenia pieniężnego w postaci zapłaty za dostarczane produkty farmaceutyczne.

Jako podstawę prawną wydanego wyroku Sąd Okręgowy przyjął art. 471 k.c. uznając, że dochodzona kwota stanowi naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania. Natomiast w zakresie roszczenia odsetkowego za opóźnienie art. 481 § 1 k.c.

W ocenie Sądu Okręgowego strona powodowa dla udowodnienia swoich twierdzeń o istnieniu wierzytelności i jej wysokości przedstawiła bowiem trzy umowy o dostawę produktów farmaceutycznych, zamówienia składane w ramach realizacji tych umów, faktury VAT, a także potwierdzenia dostarczenia produktów stronie pozwanej. W ocenie Sądu

Okręgowego strona powodowa dochodziła świadczenia pieniężnego, wynikającego z umowy nr (...), umowy nr (...) oraz umowy nr (...), które zostały złożone wraz z pozwem i w toku procesu. Do materiału dowodowego strona powodowa przedłożyła jednak także zamówienia, faktury i potwierdzenia dostarczenia towaru wystawione w realizacji umowy nr (...), na którą to umowę strona powodowa ani nie powoływała się w pozwie, ani jej nie przedstawiła. Sąd Okręgowy uznał, że skoro powód nie powołał się na umowę nr (...) i nie złożył jej w toku procesu, to pozostałe dokumenty dotyczące sprzedaży i dostawy materiałów medycznych w postaci zamówień, faktur z powołaniem się na tę umowę, pisemnego potwierdzenia dostawy zamówionych środków medycznych oraz otrzymania faktur nie udowadniały faktów stanowiących określoną przez stronę powodową podstawę faktyczną rozstrzygnięcia. Sąd uznał, że na podstawie art. 321 k.p.c. pozostaje związany tak określonym żądaniem powoda.

Sąd Okręgowy uznał, że strona powodowa wykazała wysokość dochodzonego w sprawie roszczenia jedynie w zakresie należności objętych fakturami VAT:

nr (...) z dnia 15 maja 2013 r., nr (...) z dnia 15 maja 2013 r., nr (...) z dnia 15 maja 2013 r. wraz z korektą faktury VAT nr (...) z dnia 22 maja 2013 r., nr (...) z dnia 16 maja 2013 r., nr (...) z dnia 16 maja 2013 r., nr (...) z dnia 17 maja 2013 r. oraz nr (...) z dnia 20 maja 2013 r. – wystawionymi w związku z dostawą produktów farmaceutycznych w wykonaniu umowy nr (...) z dnia 6 maja 2013 r.;

a także fakturami VAT nr (...) z dnia 2 kwietnia 2013 r., nr (...) z dnia 5 kwietnia 2013 r., nr (...) z dnia 16 kwietnia 2013 r., nr (...) z dnia 19 kwietnia 2013 r., nr (...) z dnia 22 kwietnia 2013 r., nr (...) z dnia 26 kwietnia 2013 r. oraz nr (...) z dnia 26 kwietnia 2013 r. – wystawionymi w związku z dostawą produktów farmaceutycznych w wykonaniu umowy nr (...) z dnia 31 stycznia 2013 r.,

oraz fakturami VAT nr (...) z dnia 4 kwietnia 2013 r. oraz nr (...) z dnia 23 kwietnia 2013 r. – wystawionymi w związku z dostawą produktów farmaceutycznych w wykonaniu Umowy nr (...) z dnia 31 stycznia 2013 r.

Suma powyższych należności z tytułu dostaw ujętych w tych fakturach wynosiła 409.716,47 zł. Odsetki za opóźnienie w terminie płatności tych faktur wynosiły 28.180,47 zł. Na zasądzoną wyrokiem łączną kwotę 431.896,94 zł składały się kwota należności głównej oraz skapitalizowanych odsetek ustawowych.

Od zasądzonej kwoty Sąd zasądził również odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 13 grudnia 2013 r., tj. od dnia następującego po dacie, do której strona powodowa obliczała odsetki ustawowe dochodzone pozwem.

Apelację od Wyroku złożył powód, zaskarżając wyrok w części oddalającej powództwo. W apelacji powód zarzucił:

1. naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie, tj. art. 229 k.p.c. w zw. z art. 230 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie i uznanie, że powód nie udowodnił części swojego roszczenia w sytuacji gdy pozwany przyznał zasadność dochodzonego roszczenia składając wniosek o rozłożenie zasądzonej kwoty na raty oraz niezgłaszając zarzutu co do istnienia i wysokości roszczenia przez co przyznał jego zasadność;
2. naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie, tj. art. 213 § 2 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i uznanie, że pozwany nie uznał powództwa co do zasady w sytuacji gdy wola wynikała z treści sprzeciwu do nakazu zapłaty;
3. naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez uznanie, że powód nie udowodnił dochodzonego roszczenia w sytuacji, gdy zostało ono udokumentowane złożonymi do pozwu fakturami VAT, które stanowią jedno z wielu dowodów na istnienie roszczenia, zaś pozwany nie oponował przeciwko zasadności roszczenia;

4. naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie, tj. art. 321 § 2 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że zasądzenie zgłoszonego w pozwie roszczenia wobec braku umowy, na podstawie której wystawiono faktury VAT stanowiłoby wyrokowanie ponad przedmiot objęty żądaniem.

Powołując się na podniesione zarzuty powód wniósł o:

1. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 536.507,92 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty;
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda odsetek ustawowych od kwoty 527.367,60 zł od dnia wytoczenia powództwa do dnia 30 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty;
3. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych;
4. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja powoda była uzasadniona, a zaskarżony wyrok podlegał zmianie w zaskarżonym zakresie.

Przyjmując za własne ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie, jako prawidłowe, Sąd Odwoławczy uznał, że apelacja w przeważającej części zasługiwała na uwzględnienie. Dokonując bowiem oceny dokonanych w sprawie ustaleń, Sąd Apelacyjny częściowo nie podzielił ocen i wniosków, które legły u podstaw wydania zaskarżonego wyroku.

Na wstępie zauważyć należy, że powołana w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku podstawa prawna rozstrzygnięcia w zakresie zasądzenia roszczenia głównego, tj. art. 471 k.c. w ocenie Sądu Apelacyjnego była błędna. Sąd Okręgowy nie uzasadnił dlaczego jako podstawę prawną wyroku wskazał przepis art. 471 k.c. ograniczać się jedynie do jego przytoczenia. Pamiętać jednak należy, że niniejszej sprawie powód dochodził zapłaty za sprzedane i dostarczone pozwanemu materiały medyczne, nie zaś odszkodowania z tytułu nienależytego wykonania zobowiązania. W takiej sytuacji podstawą faktyczną żądania zapłaty należności głównej jest brak zapłaty za rzeczy sprzedane zaś prawną zasądzonemu roszczenia jest przepis art. 535 k.c.

W ocenie Sądu Apelacyjnego umowy zawierane przez strony miały charakter umów ramowych określających warunki sprzedaży, dostawy i rozliczenia z tytułu sprzedawanych pozwanemu przez powoda materiałów medycznych. Konkretyzacja sprzedaży następowała natomiast poprzez złożenie zamówienia na konkretny asortyment materiałów medycznych. Dopiero z tą chwilą następowało zawarcie konkretnej umowy sprzedaży na warunkach określonych umową ramową. Zatem przyjąć należy, że strony zawarły szereg umów sprzedaży dookreślonych zamówieniem i udokumentowanych fakturą, które to umowy zawierane były na warunkach określonych w ramowych umowach dostawy.

Zarzuty apelacyjne koncentrowały się na dwóch elementach tj. wadliwym przyjęciu, że zasądzenie roszczenia z części faktur obejmujących materiały medyczne dostarczone przez powoda w wykonaniu umowy ramowej umowy nr (...) byłoby orzekaniem ponad żądanie pozwu oraz przyjęciu, że powód nie udowodnił istnienia roszczenia ujętego w tych fakturach.

Sąd Okręgowy w toku postępowania dowodowego ustalił, że pozwany na podstawie umowy (...) zamówił, a powód prawidłowo dostarczył materiały medyczne objęte fakturami: (...) na kwotę 81.614,40 zł brutto, (...) na kwotę 644,76 zł brutto, (...) na kwotę 225,67 zł brutto, (...) na kwotę 859,68 zł brutto, (...) na kwotę 11.295,99 zł brutto, (...) na

kwotę 1.350 zł brutto, (...) na kwotę 450 zł brutto, skorygowaną następnie do kwoty 486 zł, (...) na kwotę 973,30 zł brutto, (...) na kwotę 1.555,43 zł brutto. Jednocześnie jednak przy tak dokonanych ustaleniach faktycznych oddalił powództwo w tym zakresie twierdząc, że roszczenie to nie było objęte pozwem oraz, że powód nie udowodnił tego roszczenia.

Stanowisko Sądu Okręgowego w tym zakresie było błędne i nieuzasadnione i rację ma skarżący, zarzucając w apelacji, że roszczenie w zakresie o jakim była mowa wyżej zostało objęte pozwem w sprawie, jak również, że zostało udowodnione przez powoda (co znalazło swoje odzwierciedlenie w ustaleniach faktycznych zawartych w uzasadnieniu), a nadto zostało przyznane przez pozwanego w toku procesu.

Powód dochodził swojego roszczenia z tytułu braku zapłaty za sprzedane pozwanemu materiały medyczne. Granice roszczenia powoda zostały przez niego wyraźnie określone w pozwie poprzez wskazanie dochodzonej kwoty, powołanie się na konkretne zamówienia, faktury i potwierdzenia dostawy. W ocenie Sądu Apelacyjnego orzekanie w granicach roszczenia tak wskazanego i tak wykazanego nie jest orzekaniem ponad żądanie pozwu.

Związanie sądu przy wyrokowaniu żądaniem (*ne eat iudex ultra petita partium*) określone w art. 321 k.p.c. jest wyrazem obowiązywania w postępowaniu cywilnym zasady dyspozytywności, zgodnie z którą to powód decyduje nie tylko o wszczęciu postępowania, ale także o zakresie rozstrzygnięcia sprawy. Żądanie powoda powinno być dokładnie określone w pozwie (art. 187), ale może również zostać zmieniane w toku postępowania (art. 193). W świetle art. 321 przy wyrokowaniu sąd nie może orzekać co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem powoda, ani zasądzić ponad żądanie. Niedopuszczalność wyrokowania co do przedmiotu nieobjętego żądaniem oznacza niemożność objęcia rozstrzygnięciem innych roszczeń niż przedstawione przez powoda, np. obok żądanego przez powoda odszkodowania sąd nie może zasądzić zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, jeśli powód nie zgłaszał takiego żądania, chociażby z okoliczności sprawy wynikało, że takie roszczenie mu przysługuje. Zakaz zasądzania ponad żądanie oznacza zaś, że sąd jest związany określonym przez powoda zakresem roszczenia (np. określoną przez powoda kwotą), nawet jeśli z okoliczności wynika, że przysługuje mu roszczenie w większym rozmiarze.

Rozważając ten zarzut ten należy przypomnieć stanowiska procesowe stron prezentowane w procesie. Powód wniósł pozew w postępowaniu upominawczym żądając zapłaty za dostarczone pozwanemu materiały medyczne objęte fakturami wymienionymi w zestawieniu dołączonym do pozwu. Łączna wartość towaru ujęta w tych fakturach wynosiła zgodnie z zestawieniem 508.712,70 zł. Wartość odsetek za opóźnienie w płatności wymieniona w zestawieniu wynosiła natomiast 28.645,90 zł. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że towar był dostarczany w wykonaniu umów nr (...).

Analizując stanowiska procesowe stron w tym wartość przedmiotu sporu, treść żądania i treść uzasadnienia pozwu, treść sprzeciwu do nakazu zapłaty uznać należy za błędne stanowisko Sądu Okręgowego, że nie cała kwota dochodzona w pozwie mogła być przedmiotem wyrokowania. Sąd Okręgowy uznał, że niewymienienie w uzasadnieniu pozwu faktu zawarcia umowy nr (...) i niezłożenie jej w toku postępowania powoduje, że zasądzenie roszczenia wynikającego z dostaw towarów dokonywanych na podstawie tej umowy ramowej mimo, że zostało ono ujęte w wyliczeniu roszczenia, zestawienia kwot do zapłaty i innych dokumentach takich jak zamówienia, faktury i potwierdzenia otrzymania towaru i faktury jest bezzasadne bowiem byłoby orzeczenie ponad żądanie pozwu zatem niezgodne z art. 321 k.p.c.

Ze stanowiskiem tym nie sposób się zgodzić. Rację ma apelujący, że w sprawie niniejszej nie można stwierdzić, że roszczenie w zakresie w jakim zostało oddalone nie było objęte żądaniem pozwu. W ocenie Sądu Apelacyjnego powód dochodził roszczenia w wysokości 537.367,60 zł i w kwocie tej zawierała się także zapłata za materiały medyczne objęte fakturami wystawionymi w oparciu o sprzedaż i dostawy zrealizowane na podstawie umowy ramowej (...). Wynika to wyraźnie z zestawienia faktur dołączonego do pozwu, których suma składała się na wartość przedmiotu sporu w zakresie należności głównej. Podkreślić także należy, że i Sąd Okręgowy nie miał wątpliwości co do zakresu żądania pozwu, wydał bowiem nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zasądzając całą dochodzoną pozwem kwotę, przyjmując tym samym, że cała ta kwota jest objęta żądaniem pozwu. Z tak określonym żądaniem koresponduje także stanowisko pozwanego, który nie kwestionował zasadności (poza

należnością z jednej, zapłaconej faktury) roszczenia określonego w pozwie a odnoszącego się do żądania zapłaty za towary sprzedane i wymienione na fakturach powołanych w pozwie, na których to fakturach jako umowa ramowa wymieniana była umowę nr (...).

Mając powyższe na względzie, niespójne jest stanowisko Sądu Okręgowego polegające wydaniu nakazu zapłaty na całą dochodzona przez powoda kwotę a następnie uznanie w dalszym toku postępowania, że część roszczenia ujęta w pozwie i zasądzona w nakazie zapłaty, który sam wydał, nie może być przedmiotem rozpoznania, a orzekanie o tym roszczeniu byłoby sprzecznym z art. 321 k.p.c. orzekaniem ponad żądanie pozwu. Stanowisko takie w ocenie Sądu Apelacyjnego jest całkowicie nie do przyjęcia.

W tym kontekście słuszny w ocenie Sądu Apelacyjnego był zarzut naruszenia art. 321 § 2 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że zasądzenie zgłoszonego w pozwie roszczenia wobec braku dołączenia do pozwu umowy, na podstawie której realizowano konkretne dostawy do których wystawiono faktury VAT, stanowiłoby wyrokowanie ponad przedmiot objęty żądaniem.

Odnosząc się następnie do zarzutów naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. oraz art. 229 k.p.c. w zw. z art. 230 k.p.c. poprzez uznanie, że powód nie udowodnił dochodzonego roszczenia w sytuacji gdy zostało ono udokumentowane złożonymi do pozwu fakturami VAT, zamówieniami oraz potwierdzeniem dostawy i otrzymaniem faktury, oraz w sytuacji gdy pozwany nie kwestionował roszczenia i przyznał jego zasadność składając jedynie wniosek o rozłożenie zasądzonej kwoty na raty oraz niezgłaszając jakiegokolwiek zarzutu co do istnienia i wysokości roszczenia, Sąd Apelacyjny uznaje ten zarzut za słuszny i w pełni uzasadniony.

Sąd Okręgowy na stronach 12 – 15 uzasadnienia obszernie ustala, że powód dokonywał sprzedaży i dostawy materiałów medycznych na podstawie zamówień powoda w ramach realizacji umowy (...). Dokonując tych ustaleń Sąd powołuje się na dowody zgłoszone przez powoda wraz z pozwem w postaci: konkretnych zamówień pozwanego, potwierdzeń zrealizowania dostaw zamówionych materiałów medycznych oraz faktur VAT dokumentujących konkretne dostawy. Jednocześnie przy taki dokonanych ustaleniach faktycznych Sąd Okręgowy (str. 17 uzasadnienia) wywodzi wniosek, że powód nie udowodnił swojego roszczenia dotyczącego sprzedaży materiałów medycznych realizowanych w oparciu o umowę (...), bowiem dokumenty w postaci zamówień, potwierdzenia realizacji zamówienia i faktur VAT nie udowadniały faktów stanowiących określoną przez powoda podstawę rozstrzygnięcia.

Wniosek taki jest błędny i nielogiczny. Skoro Sąd Okręgowy uznaje za udowodniony fakt sprzedaży dokonywanej w ramach realizacji umowy (...), który to fakt dodatkowo nie jest kwestionowany przez pozwanego w toku procesu, to nielogicznym jest późniejszy wniosek, że roszczenie o zapłatę ceny ze sprzedaży nie było przez powoda udowodnione.

W ocenie Sądu Apelacyjnego dołączone do pozwu i wymienione w ustaleniach faktycznych uzasadnienia Sąd Okręgowy zamówienia dokonywane w ramach realizacji umowy (...), potwierdzenia dostawy, faktury VAT i potwierdzenia otrzymania faktur, przy jednoczesnym braku zaprzeczenia tego roszczenia, w sposób jednoznaczny wykazują istnienie roszczenia powoda i jego wysokość. W zakresie tego zarzutu apelacyjnego stanowisko powoda zawarte w apelacji uznać należało za słuszne i całkowicie uzasadnione.

Mając na uwadze powyżej poczynione rozważania Sąd Apelacyjny uznał, że całe dochodzone pozwem roszczenia powoda (za wyjątkiem zakresu w jakim nastąpiło cofnięcie pozwu i umorzenie postępowania), w tym także i ujęte w fakturach (...) na kwotę 81.614,40 zł brutto, (...) na kwotę 644,76 zł brutto, (...) na kwotę 225,67 zł brutto, (...) na kwotę 859,68 zł brutto, (...) na kwotę 11.295,99 zł brutto, (...) na kwotę 1.350 zł brutto, (...) na kwotę 450 zł brutto, skorygowaną następnie do kwoty 486 zł, (...) na kwotę 973,30 zł brutto, (...) na kwotę 1.555,43 zł brutto, wystawionych na podstawie sprzedaży materiałów medycznych dokonanych przez powoda w ramach umowy (...) było uzasadnione.

Pozwany wobec opóźnienia z płatnością z zakupione od powoda materiały medyczne zobowiązany jest na podstawie art. 481 k.c. także do zapłaty odsetek za opóźnienie. Wartość tych odsetek została przez powoda skapitalizowana na dzień

12 grudnia 2015 r. Odsetki te zostały doliczone do należności głównej zgodnie z żądaniem pozwu. Dalsze odsetki na podstawie art. 482 § 1 k.c. zostały zasądzone od dnia od wytoczenia powództwa.

Wobec częściowego cofnięcia pozwu co do kwoty 859,68 zł odnoszącej się do zapłaty za materiały medyczne objęte fakturą (...), co do której to kwoty postępowanie zostało umorzone. Sąd zasądził żądane przez powoda odsetki ustawowe liczone od dnia wymagalności roszczenia objętego tą fakturą, tj. od dnia 13 grudnia 2013 r. dnia faktycznej zapłaty, tj. do 30 grudnia 2013 r.

Konsekwencją zmiany wyroku była także zmiana orzeczenia o kosztach procesu zasądzonych od pozwanego na rzecz powoda. Sąd Apelacyjny zmieniając wyrok Sąd Okręgowy, zasądził na podstawie art. 98 k.p.c. od pozwanego na rzecz powoda kwotę 34.086 zł poniesionych kosztów procesu, na którą to kwotę składają się opłata sądowa od pozwu w kwocie 26.869 zł oraz koszty zastępstwa procesowego wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w łącznej wysokości 7.217 zł.

Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 7.931 zł, na którą to kwotę składają się opłata sądowa od apelacji w wysokości 5.231 zł uiszczona przez powoda oraz koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym wysokości 2.700 zł.

bp